

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/295/2018
Identifikačné číslo spisu:	1310211566
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1310211566.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Obce Horná Potôň, so sídlom Horná Potôň č. 1, zastúpenej JUDr. Ernestom Csongom, advokátom so sídlom v Dunajskej Strede, Jesenského č. 5026/13A, proti žalovaným 1/ EMOS CONSULTING a.s., so sídlom v Bratislave, Bojnická č. 3 a 2/ M. E., bývajúcej v N., obom zastúpeným JUDr. Marianom Zányim, advokátom so sídlom v Dunajskej Strede, Alžbetínske námestie č. 2, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 4C/378/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 30. mája 2017 sp. zn. 26Co/151/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava III domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam voči žalovaným 1/ a 2/. Okresný súd Bratislava III predmetnú vec postúpil v zmysle § 88 ods. 1 písm. h) a § 105 ods. 2 O.s.p. z dôvodu miestnej nepríslušnosti, nakoľko konanie sa týka práva k nehnuteľnostiam, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území T., čím bola daná miestna príslušnosť Okresného súdu Dunajská Streda. Žalobkyňa sa svoju žalobou domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, k pozemkom vedeným Správou katastra N. v k. ú. T. na LV č. XXXX ako parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 324 m², parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 365 m², parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 81 m², parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 98 m², parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 96 m², parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 95 m², parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 94 m², parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 91 m², parc. č. XXX/XX orná pôda vo výmere 87 m², parc. č. XXX/XXX zastavané plochy a nádvoría vo výmere 197 m², parc. č. XXX/XXX zastavané plochy a nádvoría vo výmere 198 m², parc. č. XXX/XXX zastavané plochy a nádvoría vo výmere 196 m², parc. č. XXX/XXX zastavané plochy a nádvoría vo výmere 197 m².

2. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 2. októbra 2015 č. k. 4C/378/2010-204 žalobu zamietol a zároveň rozhodol, že o trovách konania rozhodne súd osobitným uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Súd prvej inštancie rozhodnutie

odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi účastníkmi sa viedlo konanie o neplatnosť právnych úkonov a to pod sp. zn. 10C/155/2008, v ktorom bola žaloba zamietnutá pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu a nedostatok pasívnej legitímácie na strane žalovanej 2/. Súd prvej inštancie posúdil predbežnú otázku platnosti, či neplatnosti právnych úkonov darovacej zmluvy a späťvzatia darovacej zmluvy s obojstranným odstúpením a dospel k záveru, že sú platné. Súd prvej inštancie ďalej dodal, že je nesporné, že žalovaná 2/ uzavrela darovaciu zmluvu so žalobkyňou obcou Horná Potôň dňa 17. januára 2002 a podľa čl. VI ako darca si vyhradila právo domáhať sa vrátenia daru, ak žalobkyňa ako obdarovaná do konca mesiaca jún 2002 nevybaví právoplatné stavebné povolenie pre bytový dom a nebudú odsúhlasené dotácie od Štátneho fondu na vybudovanie technickej vybavenosti k bytovému domu. Prvú podmienku žalobkyňa splnila. Druhá podmienka uvedená v čl. VI darovacej zmluvy nebola splnená, keďže žalobkyňa uzavrela zmluvu o poskytnutí dotácie dňa 26. septembra 2002, to znamená, že nedošlo k naplneniu druhej podmienky uvedenej v čl. VI darovacej zmluvy a v tom dôsledku uzavrela s o žalovanou 2 / dňa 9 . apríla 2004 dohodu o späťvzatí darovacej zmluvy s obojstranným odstúpením, ktoré bolo v súlade s dohodou a darovacou zmluvou v čl. VI. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný 1/ konal v dobrej viere, že žalovaná 2/ je vlastníčkou nehnuteľností a na základe tejto skutočnosti nadobudol prevodom vlastnícke právo. Žalobkyňa nepreukázala, že žalovaný 1/ ako nadobúdateľ, a toho času výlučný vlastník, nekonal v dobrej viere, v tomto smere žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že právne úkony: darovacia zmluva a späťvzatie daru obojstranným odstúpením, boli vykonané v súlade so zákonom a neboli zistené dôvody, pre ktoré by mal súd v rámci skúmania predbežnej otázky konštatovať neplatnosť týchto právnych úkonov. Súd prvej inštancie uviedol, že je zrejmé, že žalovaný 1/ nehnuteľnosti získal v dobrej viere a zákonným spôsobom a je ich vlastníkom a preto súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol.

3. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala žalobkyňa odvolanie (ďalej ako „odvolateľka“). Krajský súd v Trnave (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 30. mája 2017 sp. zn. 26Co/151/2016 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a rozhodol, že žalovaní majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že odvolateľka uviedla, resp. opísala všetky dôvody uvedené v § 205 ods. 2 O.s.p. Všetky dôvody proti rozsudku uviedla bez akejkoľvek bližšej konkretizácie len citáciou ustanovenia § 205 ods. 2 O.s.p. a to s tým rozdielom, že namiesto písmen a) až f) sú uvedené číslce 1 až 6. Odvolací súd uviedol, že je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, a preto bolo jeho preskúmvacie oprávnenie v danej veci obmedzené a nezistil také vady konania, ktoré by mali za následok nesprávnosť rozhodnutia. Preskúmvacia právomoc odvolacieho súdu vzhľadom na všeobecné vymedzenie odvolacích dôvodov bola obmedzená a sťažená, nakoľko odvolateľka zákonné dôvody nekonkretizovala a nešpecifikovala. Odvolací súd ďalej konštatoval, že sa v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie a uviedol, že v danom prípade súd prvej inštancie správne vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a vec i správne právne posúdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primárne vysvetlil a tak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkázal.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“), t. j. rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. A poukazom na § 432 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolateľka uviedla, že odvolací súd neskúmal doplnenie dôvodov odvolania a v konečnom dôsledku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Ďalej uviedla, že rozsudok odvolacieho súdu považuje za nespravodlivý a nezákonný, pričom nespravodlivosť a nezákonnosť vidí v dvoch rovinách. V prvej rovine sa odvolací súd napriek námietkam a argumentácii ako aj dôkazov nevyporiadal s otázkou podmienky zakotvenej v darovacej zmluve zo dňa 17. januára 2002, kde dovolateľka od počiatku poukázala na to, že podmienka, ktorá je formulovaná v čl. IV darovacej zmluvy je v rozpore so zákonom a uviedla, že celý proces darovania pozemkov obci zo strany manželky bývalého starostu a následne aj späťvzatie darovacej zmluvy bolo účelové a najmä ak ide o čl. IV

darovacej zmluvy v príkrom rozpore so zákonom a dobrými mravmi. Dovolateľka je toho názoru, že zúčastnené strany boli zrejme uvedené do omylu a pre obec, teda žalobkyňu, vytvorili rizikový stav alebo inak povedané právne postavenie žalobkyne sa stalo tak neistým, že náprava takejto nezákonnosti bola a je možná jedine podaním žaloby na určenie vlastníctva sporných nehnuteľností. Dovolateľka konštatovala, že práve týmto neistým postavením žalobkyne je jednoznačne preukázaný a j naliehavý právny záujem o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet tohto sporu, a ktoré nepochybne musia patriť vlastnícky žalobkyňi. Dovolateľka na podporu svojho právneho záveru poukázala na ustálenú súdnu prax vo vzťahu k výkladu § 80 písm. c) O.s.p. a poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5 Cdo 36/1999. Dovolateľka v druhej rovine konštatovala, že právny záver odvolacieho súdu považuje za nezákonný, nakoľko dovolateľka považuje tzv. späťvzatie darovacej zmluvy za absolútne neplatné, nakoľko v zmysle § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. schváleníu obecným zastupiteľstvom podliehajú všetky úkony, z ktorých je zjavné, že ide o nakladanie s majetkom a majetkovými právami obce. Dovolateľka poukázala na to, že z listinných dôkazov ako aj z výsluchu účastníkov konania plynie záver, že listina o späťvzatí darovacej zmluvy zo dňa 9. júna 2004 nebola predmetom rokovania obecného zastupiteľstva. Dovolateľka na podporu tvrdení poukázala na ustálenú súdnu prax a to konkrétne na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 284/2006, 5 Obdo 45/2013, 2 Sžo 39/2009 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 389/08 z 1. apríla 2009. Vzhľadom na uvedené dovolateľka uviedla, že odvolací súd sa nevyporiadal s jej námietkami o absolútnej neplatnosti späťvzatia darovacej zmluvy a obojstranným odstúpením a neriešil ju ako prejudiciálnu otázku a bez ďalšieho náležitého odôvodnenia predmetný dvojstranný úkon bezvýhradne prijal ako platný.

5. Žalovaný 1/ k dovolaniu uviedol, pokiaľ ide o námietku dovolateľky, že krajský súd neprihliadol a neskúmal doplnenie dôvodov odvolania a v konečnom dôsledku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pretože podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do plynutia lehoty na podanie odvolania. Nakoľko odvolateľ doplnenie dôvodov odvolania podal mimo zákonnej lehoty, tak súd správne neprihliadol na toto doplnenie odvolania. Žalovaný 1/ ďalej uviedol, že právny úkon darovania v čase uzavretia darovacej zmluvy bol odsúhlasený obecným zastupiteľstvom. V darovacej zmluve bola uvedená rozvázovacia podmienka, ktorá nebola naplnená, následkom čoho došlo k späťvzatíu darovacej zmluvy a boli prevedené vlastnícke práva na žalovaného 1/, čím tak žalovaný 1/ nadobudol pozemky do vlastníctva v dobrej viere a konštatoval, že súd prvej inštancie správne zistil, že žalobkyňa v celom konaní nepreukázala opak, t. j. že žalovaný 1/ ako nadobúdateľ vlastníctva nekonal v dobrej viere.

6. Dovolateľka k vyjadreniu žalovaného 1/ uviedla, že dôvody a argumentácia žalovaného 1/ neobsahujú žiadne nové skutočnosti, ku ktorým by sa bolo nutné vyjadriť, pričom v samotnom spise sa nachádza celý rad argumentov, ktoré dávajú vyčerpávajúcu odpoveď na vyjadrenie žalovaného 1/.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané v čas (§ 424 CSP), stranou (§ 427 CSP), zastúpenou podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, nakoľko nie je prípustné.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom

spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

11. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a/ prípustný predmet, b/ lehotu na podanie dovolania, c / náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

11.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

12. Dovolateľka v dovolaní výslovne uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ktorý videla v tom, že odvolací súd sa pri hodnotení právnej otázky, ktorá bola podstatná pre rozhodnutie v tejto veci, odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

13. Uplatnený dovolací dôvod však dovolateľka nevymedzila spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP, t. j. neuviedla konkrétne, ktorú právnu otázku riešil odvolací súd nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva. Dovolateľka síce spochybňovala, že odvolací súd sa napriek námietkam, argumentácii ako aj relevantných dôkazov nevyporiadal s otázkou podmienky zakotvenej v darovacej zmluve zo dňa 17. januára 2002 ako aj to, či boli zo strany oboch účastníkov naplnené zákonné podmienky na obojstranné odstúpenie - späťvzatie daru a konštatovala, že odvolací súd sa nevyporiadal dôsledne s touto otázkou, teda neskúmal dôsledne, či boli naplnené všetky zákonné dôvody smerujúce k späťvzatiu darovacej zmluvy obojstranným odstúpením a poukazovala na naliehavý právny záujem a na podporu právneho záveru poukázala na rozsudok NS SR 5 Cdo 36/1999. V druhej rovine namietala platnosť späťvzatia darovacej zmluvy obojstranným odstúpením, pričom dovolateľka považovala rozhodnutie tak súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu za nezákonné a konštatovala, že napadnutým rozsudkom odvolací súd porušil zákon a to tým, že sa nevyporiadal s jej námietkami o absolútnej neplatnosti späťvzatia darovacej zmluvy a neriešil ju ako prejudiciálnu otázku a uviedol, že odvolací súd aplikoval nesprávnu právnu normu.

14. Dovolací súd v nadväznosti poznamenáva, že dovolaním napádaný rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania ako aj obsah odvolania. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku súdu prvej inštancie s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že v žiadnom prípade nemožno považovať za vadu to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

15. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP).

16. Dovolací súd konštatuje, že výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky. Dovolací súd je toho názoru, že len samotná polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky

najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd, a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (viď komentár autorov Edmund Horváth a Andrea Andrášiová k Civilnému sporovému poriadku).

17. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolateľka nevymedzila dovolací dôvod spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd dovolanie dovolateľky podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.